Rok VI. Warszawa, 31 października 1924 r. № 19.

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

Redakcja i Administracja: Warszawa, Nowy-Świat 70, skrz. poczt. 68, tel. 277-45.

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

Warunki prenumeraty: Dla członków Zw. Mł. Pol. kwartalnie 4 zł. Dla nie członków „ 6 „

Ogłoszenia: *Okładka* — 1/1 str. 75 złp., 1/2 str. 39 złp., 1/4 str. 21 złp. *Ogłoszenia przed tekstem* — 1/1 str. 72 złp., 1/2 str. 37 złp., 1/4 str. 20 złp., 1/8 str. 12 złp., 1/16 str. 6 złp. *W tekście o 50 proc. drożej. Margines* — 15 złp. *Ogłoszenia za tekstem* — 1/1 str. 70 złp. 1/2 str. 36 złp., 1/4 19 złp., 1/8 str. 10 złp., 1/16 str. 5 złp. *Drobne*—10 gr. pol. od słowa. Poszukującym pracy 50 proc. ustępstwa. :: Załączniki do całego nakładu od umowy.

DLA STAŁYCH OGŁOSZEŃ ODPOWIEDNI RABAT.

Konto czekowe Zw. Młyn. Pol. i Red. „Młynarza Polskiego" w P. K. O. № 1615.

Członkowie i prenumeratorzy!
Niezwłocznie regulujcie swoje należności.

Żyto na rynku europejskim.

(Dokończenie).

Zaliczając warunki handlowe, na rynkach europejskich, w czasach obecnych, za niezupełnie normalne i tchnące jeszcze psychozą „powojenną“, należy zastanowić się nad tem, jakie stanowisko winna zająć Polska—i jej sfery przemysłowo-handlowe, skoro nad horyzontem rynku europejskiego zapanują warunki handlu zbożowego zupełnie normalne, t. j. takie, jakie były w czasach przedwojennych.

Jeśli mówimy o rynku zbożowym (przeważnie żytnim), to poważną uwagę należy zwrócić na Rosję.

Przy tych obszarach żyznej gleby, jakie posiada Rosja, przy tej masowej produkcji żyta, Rosja będzie zdolną do dostarczania na rynek europejski ogromnych ilości żyta, skoro tylko zapanuje tam jaki-taki ład gospodarczy i produkcja żyta dojdzie do 75% produkcji przedwojennej.

Obecnie produkcja żyta w Rosji europejskiej sięga niespełna 30%, a w Syberji 35% przedwojennej produkcji żyta. Rosja obecna, żyjąca wśród warunków nieładu gospodarczego, produkująca zaledwie 30% żyta w stosunku do produkcji przedwojennej, ta Rosja, ze względów na stosunki handlowe z innymi państwami, zmuszona jest do pozbywania się pewnych, dosyć pokaźnych, ilości żyta.

Brak maszyn, narzędzi rolniczych, instrumentów technicznych i t. p., jaki odczuwa się w Rosji, zmusza tę ostatnią do pozbywania się żyta, pomimo to, że przy tak zmniejszonej produkcji, w Rosji odczuwa się brak zboża wogóle, a żyta w szczególności.

Dziś eksport żyta z Rosji jest ściśle ograniczony, ale skoro warunki gospodarcze w niej zmienią się i produkcja zboża będzie się zwiększała, eksport żyta z Rosji będzie wzrastał i w miarę rozwoju porządku gospodarczego, dojdzie do rozmiarów, wprost masowych. Każdy, kto zna stosunki rosyjskie, łatwo zrozumie konieczność eksportowania przez Rosję żyta na rynek europejski.

Zjawia się teraz zapytanie: kto będzie głównym odbiorcą żyta rosyjskiego?

Największe zapotrzebowanie będzie na rynkach: finlandzkim, szwedzkim, norwegskim, duńskim, no i jak zawsze niemieckim.

Chociażby Niemcy nie odczuwały braku żyta i miały własne wdostatecznej ilości, to zawsze będą starały się być głównym odbiorcą żyta rosyjskiego, aby tem zdobyć wpływ na rynku europejskim. Niemcy będą starały się zająć takie stanowisko, skoro tylko Rosja będzie zdolną do masowego eksportu żyta, aby to państwa, które odczuwają brak żyta, kupowały żyto nie w Rosji bezpośrednio, lecz w Niemczech.

Jest to rzecz zupełnie zrozumiała. Takie pośrednictwo ma dwie poważne zalety.

Primo: ma się na tem duże zyski, secundo: posiada się przez to wpływy na giełdzie zbożowej europejskiej.

Było to dla Niemiec łatwe do zdobycia przed wojną, obecnie zaś będzie to trudniejszem, gdyż na drodze do dobrego interesu Niemiec stoi poważny konkurent. Konkurentem tym jest Polska.

Naprawdę nasze sfery gospodarcze powinny na żyto rosyjskie patrzeć w oba oczy i umieć wykorzystać nasze pierwszeństwo do żyta rosyjskiego.

Polska jest najwygodniejszemi wrotami, łączącemi Rosję z Europą.

Dlatego też powinniśmy stanąć Niemcom w przeszkodzie i w swoje ręce wziąć pośrednictwo zbożowe między Rosją, a rynkiem. Najważniejszem jest to, aby dla żyta rosyjskiego nie było w Polsce tranryta. Po co świadomie pozwalać Niemcom wzbogacać się kosztem naszych udogodnień.

Zamiast zwalczać na przewóz żyta rosyjskiego przez terytorjum Polski do Niemiec, zamiast udogadniania Niemcom w prowadzeniu dobrych interesów, stańmy do konkurencji i w swoje ręce weźmy to ważne pośrednictwo.

Rosja zawsze zgodzi się na handel z nami, bo on jest dla niej najdogodniejszy. Polska zaś, posiadając dostęp do morza Baltyckiego, które jest najgłówniejszym etapem do państw, potrzebujących żyta, łatwo będzie mogła dostarczać zboże rosyjskie na te rynki, które go potrzebują.

Nawet i Niemcy często nas poproszą o rosyjskie żyto i wbrew swoim hasłom będą zmuszone... dać nam zarobić. Jeśli Polska będzie głównym odbiorcą rosyjskiego żyta, które zawsze będzie równoważnikiem na zbożowym rynku europejskim, wtedy Polska będzie miała największe wpływy na zbożowym rynku europejskim i będzie osiągała największe zyski z handlu żytem.

Do tego powinniśmy dążyć wszelkimi siłami.

Władysław Łada Bogdanowicz.

Dział prawno-informacyjny.

Komisje do szacowania przedmiotów majątkowych.

W Dz. U. № 92 poz. 863 ukazało się rozporządzenie o ustanowieniu komisji dla dokonywania szacunków przedmiotów majątkowych przy sporządzaniu bilansów otwarcia w złotych.

Rozporządzenie to mówi:

Dla dokonywania oszacowania nieruchomości, maszyn, narzędzi technicznych i wogóle drzedmiotów nie przeznaczonych do zbytu, a potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa za wyjątkiem przedsiębiorstw, podlegających kompetencji władz górniczych i hutniczych, zostają utworzone wojewódzkie komisje szacunkowe.

Komisje wojewódzkie powołują właściwie Izby Handlowe i Przemysłowe dla przeprowadzenia szacunków przedmiotów majątkowych, znajdujących się na terenie działalności Izb, w składzie conajmniej trzech rzeczoznawców, skład komisji podlega zatwierdzeniu przez wojewodę na wniosek naczelnika wydziału przemysłowego w urzędzie wojewódzkim.

W tych województwach, gdzie Izby Handlowe i Przemysłowe nie są czynne, tworzy komisję wojewoda, powołując do niej rzeczoznawców, na wniosek naczelnika wydziału przemysłowego, w porozumieniu z organizacjami gospodarczemi, zaś dla m. st. Warszawy, powołuje komisję Ministerstwo Przemysłu i Handlu na wniosek Inżyniera Przemysłowego.

Oszacowanie przedmiotów majątkowych powinno być dokonane przez ustanowione na podstawie niniejszego rozporządzenia komisje szacunkowe w wypadkach następujących:

a) gdy przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, których majątek był już poprzednio szacowany przez komisje wojewódzkie działające z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zechcą szacunek ten zmienić i ustalić do bilansu szacunek inny;

b) gdy przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, mając ku temu słuszne podstawy, zechcą oszacować poszczególne przedmioty majątkowe w kwocie przekraczającej cenę nabycia;

c) w wypadkach przewidzianych w § 15 ust. 1 i w § 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z dn. 25 czerwca 1924 r;

d) we wszystkich innych wypadkach, gdy z żądaniem takiem zwróci się do komisji przedsiębiorstwo.

Komisja wojewódzka dokonywa oszacowania na podstawie przedstawionego jej, a sporządzonego przez zarząd przedsiębiorstwa inwentarza i szacunku.

Przy ustaleniu szacunku, powinny być uwzględnione ceny nabycia szacowanych wartości, obecne ceny rynkowe, i stopień zużycia szacowanych przedmiotów.

Materjały odnośne powinny być dostarczone komisji przez zarząd przedsiębiorstwa.

Komisja nie jest obowiązaną sprawdzać inwentarza szacowanych przedmiotów. Za ścisłość danych jest odpowiedzialny zarząd przedsiębiorstwa, który przedstawił dane te komisji.

Komisja działająca na mocy niniejszego rozporządzenia w swoich decyzjach nie jest skrępowana oszacowaniem dokonanem przez komisję wojewódzkie, działające z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu w latach 1919 — 1923.

Za oszacowanie przedmiotów majątkowych dokonane na mocy niniejszego rozporządzenia komisja pobierać będzie od przedsiębiorstwa wynagrodzenie w wysokości 1 złotego od tysiąca złotych, ustalonej wartości szacunku, nie mniej jednak jak 300 złotych. Przy podróżach członkowie komisji pobierają zwrot kosztów podróży i diety, odpowiadające V kl. urzędników państwowych. Koszty podróży i diety ponoszą również przedsiębiorstwa, na żądanie których komisja przeprowadza oszacowanie.

Serja I biletów skarbowych.

Z dniem 1 listopada r. b. zostaje wypuszczona Serja I biletów skarbowych w odcinkach po 25 i 100 zł. z terminem płatności w dniu 1-go lutego 1925 r., na ogólną sumę 15.000.000 zł. Serja I biletów skarbowych jest oprocentowaną w stosunku 8 od sta rocznie. Odsetki są płatne z góry przez potrącenie od sumy imiennej biletów. Sprzedaż Serji I biletów skarbowych odbywać się będzie w Oddziałach Banku Gospodarstwa Krajowego oraz w innych instytucjach, upoważnionych do tego przez Min. Skarbu. Serja I biletów skarbowych będzie wykupywaną od dnia 1 lutego 1925 r. do dnia 1 lipca 1925 r. przez Centralną Kasę Państwową i wszelkie inne instytucje, upoważnione przez Min. Skarbu, poczynając zaś od dnia 1 sierpnia 1925 r, do dnia 1 lutego 1925 r. jedynie przez centralną Kasę Skarbową. (Dz. U. № 91, poz. 857).

Podatek dochodowy

W Dz. U. № 93, poz. 869, z dn. 24 październik r. b. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu o przesunięciu na rok podatkowy 1924 terminu doręczenia nakazów płatniczych podatku dochodowego oraz terminu płatności tegoż podatku.

Wedle tego rozporządzenia termin doręczenia nakazu płatniczego podatku dochodowego przesuwa się z 15 października na 1 listopada r. b., a termin płatności tegoż podatku przesuwa się z 1 na 15 listopada r. b.

Wpłacanie podatku przemysłowego (od obrotu).

Od dnia 1-go grudnia r. b. wpłacanie podatku przemysłowego (od obrotu) będzie mogło być dokonywane za pośrednictwem Urzędów Pocztowych i Oddziałów P. K. O. tylko w tych miejscowościach, w których niema kas skarbowych, zasadniczo zaś wpłaty te przyjmować będą wyłącznie kasy skarbowe. Na decyzję w tym względzie wpłynął fakt, iż we wszystkich prawie wypadkach dokonywania wpłat podatku przemysłowego od obrotu za pośrednictwem P. K. O. płatnicy opłacali tylko sumy przypadające na rzecz skarbu państwa, nie uiszczając równoczeńnie należności na rzecz związków samorządowych i nie opłacając odsetek przypadających za zwłokę w odpowiednim stosunku tak na rzecz skarbu państwa jakoteż na rzecz związków samorządowych.

Nowa skala podatku od uposażeń.

Zgodnie z przepisami o państwowym podatku dochodowym od dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę Ministerjum Skarbu w dniu 18 b. m. zarządziło, aby pobór tego podatku, poczynając od listopada r. b. dokonywany był według zmienionej skali. Zmiana polega na tem. iż opodatkowaniu podlegać odtąd mają uposażenia ponad 3.212 zł. rocznie, gdy dotychczas minimum wynagrodzenia podlegającego opodatkowaniu wynosiło zgodnie z rozporządzeniem z dnia 18-go kwietnia r. b. 2.920 zł. rocznie.

Rozkład nowej skali jest następujący:

od	3.212.—	do	4.282.68	2.0	proc.
„	4.282.68	„	5.353.37	2.1	„
„	5.353.37	„	6.959 37	2.2	„
„	6.959.37	„	8.565.37	2.6	„
„	8.565.37	„	10.171.37	2·7	„
„	10.171.37	„	11.777.37	3.0	„
„	11.777.37	„	13.383.37	3.4	„
„	13.383.37	„	15.167.79	3.9	„
„	15.167.79	„	16.952.26	4.5	„
„	16.952.26	„	18.736.68	5.0	„
„	18.736.68	„	20.521.10	6.0	„
„	20.521.10	„	22.305.58	6.9	„
„	22.305.58	„	23.197.79	8.0	„
„	23.197.79	„	24.536.10	9.0	„
„	24.536.10	„	25.874.47	11.0	„
„	25.874.47	„	27.658.89	12.0	„
„	27.658.88	„	29.443.37	12.4	„
„	29.443.37	„	31.233.89	15.4	„
„	31.233.89	„	33,458.37	17.0	„
„	33.458.37	„	35.688.89	17.6	„
„	35 688.89	„	37.919.47	18.3	„
„	37.919.47	„	40.150.00	18.9	„
„	40.150.00	„	42.380.58	19.8	„
„	42.380.58	„	44.611.10	20.5	„
„	44.611.10	„	46.841.68	21.3	„
„	46 841.68	„	49.072.26	22.0	„
„	49.072.26	„	51.302.79	22.8	„
„	51.302.79	„	53.533.37	23.5	„
„	53.533.27	„	80.300.00	24.2	„
„	80.300.00	„	107.066.68	25.0	„
„	107.066 68	„	133.833 37	25.9	„
„	133.839.37	„	160.600.00	26.7	„
„	160.600.00	„	200.750.00	27.6	„
„	200.750.00	„	321.200.00	29.4	„
„	321.200.00	„	401.500.00	30.6	„
„	401.500.00	„	535.333.37	32.4	„
„	535.333.37	i więcej		34.2	„

Kwoty potrącone zgodnie z powyższą skalą winny być wpłacone do kas skarbowych w terminie do 7 dni po dokonaniu potrącenia.

Pożyczka konwersyjna.

Zgodnie z rozporządzeniem Min. Skarbu, wypuszczane na zasadzie rozporządzenia p. Prezydenta, z dnia 17 marca r. b. 5%-we obligacje pożyczki konwersyjnej mogą być przyjmowane, jako wadja, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze skarbem państwa, oraz kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych.

Obligacje pożyczki konwersyjnej przyjmowane być mają aż do odwołania w wysokości 60% swej imiennej wartości.

Polska ustawa akcyjna.

Komisja międzyministerjalna, powołana przez Ministerjum Skarbu oraz Przemysłu i Handlu do opracowania w najkrótszym czasie przyszłej polskiej ustawy akcyjnej, uzupełniona przedstawicielami Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górno-Hutniczych i Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i finansów, postanowiła za podstawę polskiej ustawy akcyjnej wziąć jedną z najnowszych ustaw akcyjnych, a mianowicie szwajcarską, uzupełniając ją przepisami belgijskiej i niemieckiej, modyfikując je, stosownie do wymagań i doświadczeń naszej praktyki akcyjnej. Komisja pod przewodnictwem p. mec. Karola Kozłowskiego, odbyła już kilka pełnych posiedzeń, na których zostały ostatecznie przyjęte, przedłożone przez referenta Komisji, dr. W. Supińskiego, tyczące się założycielstwa spółek akcyjnych.

Zmiany taryfy towarowej.

W Dz. U. № 94 poz. 882, z dn. 30 października r. b. ukazało się rozporządzenie, tyczące się zmian i uzupełnień taryfy towarowej polskich kolei żelaznych.

Interesująca nasz przemysł zmiana jest ta, że została obniżoną taryfa dla miału węglowego i koksowego z kl. „E“ do kl. „F“, a dla przesyłek węgla krakowskiego oraz brunatnego z kl. „D“ do kl. „E“ co w obu wypadkach daje zmniejszenie przewoźnego o 15%.

Monety srebrne.

Niezależnie od będącego w drodze transportu monet srebrnych 2-u złotowych, który w tych dniach przypłynąć ma z Ameryki do portu gdańskiego, dn. 16 października wysłano z Anglji drugi transport monet srebrnych. Transport ten zawierać będzie miljon sztuk srebrnych monet 2-u złotowych. Po przybyciu tych transportów do Warszawy i po przejęciu ich przez mennicę państwową, będą one niezwłocznie puszczone w obieg częściowo w miejsce wycofywanych z obiegu biletów zdawkowych, wartości poniżej złotego.

Jakie podatki płacimy w listopadzie.

W bieżącym miesiącu listopadzie przypadają terminy płatności następujących podatków: do dnia 15 b. m. druga rata podatku gruntowego wraz ze 100 procentową podwyżką;

do dnia 15 b. m. wypłata podatku obrotowego z poprzedniego miesiąca;

do dnia 15 b. m. — reszta wymierzonego podatku dochodowego za rok 1924;

od 10 do 24 listopada — wpłata bez kary drugiej połowy 2-ej raty podatku majątkowego;

w ciągu całego miesiąca listopada — wykup świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1925 oraz wpłata zaległości podatkowych, a wśród nich zaległości z tytułu pierwszej raty podatku majątkowego oraz pierwszej części 2-ej raty tego podatku.

Odpowiedni wybór sił popędowej dla młynów.

(Ciąg dalszy).

2. Młyny parowe.

Zasadnicze działanie maszyny parowej jest następujące: para przez czas swego dopływu do cylindra parowego ciśnie na tłok z jednostajnem natężeniem; następnie po zamknięciu dopływu pary, t. j. po uskutecznionem napełnieniu cylindra maszyny, działa dalej na tłok przez swe rozprężenie, podług prawa fizycznego Mariotta, a raczej w warunkach do tego prawa bardzo zbliżonych; prawo zaś to głosi, że przy stałej temperaturze, objętość gazów jest odwrotnie proporcjonalną do ich prężności, to znaczy, że, po uskutecznionem napełnieniu cylindra parą świeżą z kotła, w tym samym stosunku, w jakim zwiększa się objętość zamkniętej odtąd pary, w danej części cylindra maszyny, podczas dalszego biegu tłoka naprzód, zmniejsza się jej prężność, co też mianuje się działaniem pary przez rozprężanie, które z końcem drogi tłoka w cylindrze, redukuje odnośną prężność pary, działającej na tłok, teoretycznie do ciśnienia jednej atmosfery powietrza zewnętrznego, t. j. do 1-go kg. ciśnienia, wywieranego na 1 cm.², a praktycznie — do 1.15 atmosfery, t. j. do 1.15 kg. ciśnienia na 1 cm.² w maszynach bez kondensacji; a w maszynach z kondensacją, t. j. z zastosowaniem prózni („vacuum") poza tłokiem, odnośna redukcja prężności pary teoretycznie doprowadza się do zera, a praktycznie do 0.15 atmosfery, t. j. do 0.15 kg. ciśnienia na 1 cm.² Dlatego też stosowanie kondensacji do maszyn parowych, jako wykorzystujące do możliwie najdalej idącej granicy naprężenie pary w cylindrze maszyny, sprowadza znaczną ekonomię w spożywaniu pary, co też uwidacznia się w poniższej tabeli.

Następnie należy tu choć pokrótce wyjaśnić, że siła maszyny parowej, wyrażona w koniach indykowanych, oznacza tę sprawność jej, która oblicza się z diagramu indykatora, t. j. przyrządu służącego, do tego celu, a to na mocy samego tylko działania pary w cylindrze maszyny, bez uwzględniania strat na sile przez różnorodne tarcia części składanych maszyny parowej; to też skutek użyteczny maszyny parowej wyraża się w koniach użytecznych, które są odpowiednio mniejsze od koni indykowanych.

Stosunek pracy konia użytecznego do konia indykowanego w maszynach parowych przedstawia się w następujący sposób:

dla maszyn
do 50 koni: 1 koń użyt. = 0.70 konia indyk.
od 50—150 „ 1 „ „ = 0.75—0.80 „ „
ponad 150 „ 1 „ „ = 0.80—0.85 „ „

Dla przybliżonego obliczenia siły danej maszyny parowej służą następujące wzory:

a) **jedno-cylindrowe maszyny wydmuchowe**, przy 7 atm. ciśnienia pary wchodowej, 15% napełnienia cylindra parą świeżą i przy średniem użytecznem ciśnieniu tłoka 2.4 kg. na 1 cm.²:

$$Ne = \frac{D^2 \times n \times s}{1500} \text{ koni mech.}$$

b) **jednocylindrowe maszyny kondensacyjne**, przy 7 atm. ciśnienia pary wchodowej, 10% napełnienia cylindra parą świeżą i przy średniem użytecznem ciśnieniu tłoka 2.6 kg. na 1 cm.²:

$$Ne = \frac{D^2 \times n \, . \, s}{1400} \text{ koni mech.}$$

c) **maszyny z dwukrotnem rozprężaniem pary**, przy 8 atm. ciśnienia pary wchodowej 8% napełnienia cylindra parą świeżą i przy średniem użytecznem ciśnieniu tłoka 2.25 kg. na 1 cm.²:

$$Ne = \frac{D^2 \times n \times s}{1600} \text{ koni mech.}$$

d) **maszyny z potrójnem rozprężeniem pary**, przy 10 atm. ciśnienia pary wchodowej 6% napełnienia cylindra parą świeżą i przy średniem użytecznem ciśnieniu tłoka 2.10 kg. na 1 cm.²:

$$Ne = \frac{D^2 \times n \times s}{1700} \text{ koni mech.}$$

Ciśnienie pary wchodowej w atmosfer.	Ilość obrotów wału korbowego na minutę	Temperatura pary przegrzanej w stop. Cels.	Sprawność lokomobili w koniach mechanicznych: użytecznych	Sprawność lokomobili w koniach mechanicznych: indykowan.	Skutek użyteczny w odsetkach	Spożycie pary na konia użytecznego w kg. na godzinę	Zużycie węgla kamiennego na konia użyt na godz w kg.
a) Jednocylindrowe, wydmuchowe lokomobile z przegrzaniem pary.							
10	205.4	315.0	27.5	30.0	91.9	8.39	0.934
10	191.4	309.0	57.9	62.3	92.0	7.99	0.890
12	172.2	306.6	124.5	133.0	93.6	7.61	0.867
b) Dwu-cylindrowe, wydmuchowe lokomobile z przegrzaniem pary.							
12	210.3	304	51.2	58.1	88.2	7.02	0.808
12	207.5	349	53.5	60.4	88.6	6.84	0.779
c) Dwu-cylindrowe kondensacyjne lokomobile z przegrzaniem pary.							
12	194.3	280.0	108.5	—	—	5.60	—
12	194.6	347.5	127.0	136.6	93.0	4.84	—
11.8	185.0	348.6	330.7	357.7	92.5	4.64	0.54
12	173.5	354.5	181.0	195.0	92.8	4.60	0.52
12	169.6	360.0	248.7	—	—	4.43	0.50

gdzie Ne oznacza normalną siłę maszyny parowej w użyt. koniach mech.,

D w cm. — średnica cylindra parowego (przy maszynach z rozprężeniem pary — średnica cylindra dla niskiego ciśnienia),

s — skok tłoka w m.

n — ilość obrotów na minutę wału karbowego.

Ponieważ ustroje lokomobil parowych zostały doprowadzone obecnie do nadzwyczajnej perfekcji i stanowią dziś najodpowiedniejszy silnik parowy dla popędu młyna, więc poniższa tabela, obejmująca praktyczne wyniki lokomobil Lanza, posłuży najlepiej dla orjentacji w tym względzie.

Spożycie pary na konio-godzinę zależy nietylko od wielkości i systemu maszyny parowej lecz także od ciśnienia i temperatury pary wchodowej, zarówno jak i od stopnia napełniania cylindra parą świeżą, oraz od tego, czy maszyna parowa jest wydmuchowa, t. j. pracująca z przeciwciśnieniem atmosferycznem, czy też — kondensacyjna, t. j. pracująca z pozbawieniem ciśnienia atmosferycznego przez powstawanie próżni w cylindrze po za tłokiem z pomocą kondensatora dla pary odchodowej.

Przeciętne dane praktyczne dla spożywania pary na koniogodzinę są następujące:

SYSTEMY MASZYN PAROWYCH	Ciśnienie pary w kotle w atm.	Spożycie pary na koniogodzinę w kg.	
		nasyconej wprost z kotła par.	przegrzanej od 250—280° Cels.
a) Jedno-cylindrowe i wydmuchowe:			
małe, przy napełnieniu cylindra 0.50 — 0.60	6—7	20—25	—
średnie „ „ „ 0.25 — 0.30	6—7	16—18	13—15
większe „ „ „ 0.15 — 0.20	7—8	13—15	10—12
b) Jedno-cylindrowe i kondensacyjne:			
średnie „ „ „ 0.12 — 0.15	7—8	11—13	9—11
wielkie „ „ „ 0.10 — 0.12	7—8	9—10	7.5—9
c) Z dwukrotnem rozprężeniem pary:			
dobrego systemu, z kondensacją.	8—9	8—9.5	6—7
d) Z potrójnem rozprężeniem pary:			
dobrego systemu, z kondensacją.	10—12	6—7.5	5.5—6

Chociaż maszyny parowe w najdoskonalszych swych ustrojach, z powodu zasadniczej niemożliwości wykorzystywania utajonego cieplika w materjale opałowym w takim stopniu, w jakim osiąga się to w silnikach gazowych (spalinowych), są obecnie coraz więcej wyrugowywane przez te ostatnie, to jednak ze względu na wielką ilość młynów parowych, które przetrwają jeszcze długie lata, powyższe wskazówki szczegółowe posiadają aktualne znaczenie orjentacyjne dla młynarstwa zbożowego. — Oprócz tego w niektórych okolicach napotyka się na tego rodzaju warunki miejscowe, że dziś jeszcze zastosowanie silnika parowego do popędu młyna może być jaknajkorzystniejszem.

(D. c. n.). Inż. *St. Małyszczycki.*

Budowa, skład i odmiany ziarna zbożowego*)

(Ciąg dalszy).

1. Budowa ziarna.

a). Chemiczna budowa ziarna.

Fizyczne własności ziarna zbożowego są uzależnione od jego składu chemicznego. Analiza chemiczna zboża stwierdza, że składa się ono z różnych pierwiastków z sobą bardzo kunsztownie połączonych i do tego stopnia, że niektórych szczegółów chemji ziarna nie zdołano do tej pory należycie zbadać.

Zdatność zboża do celów młynarskich zależy od czynników uprawy; z tych część zaliczamy do przyrodzonych (klimat, jakość gleby) zaś inne do sztucznych, jak np. stosowanie nawozów sztucznych, czas siewu i zbioru, dobór nasienia. Porozumienie między producentem i odbiorcą pod względem własności i jakości produkowanego ziarna jest dla młynarstwa pożądane.

Budowę chemiczną ziarna zbożowego tworzą następujące związki: 1) węglowodany, 2) tłuszcz, 3) ciała azotowe (białko roślinne), 4) sole mineralne. Niezależnie od tych składników ziarno zawiera (w zwyczajnych warunkach) pewną zmienną ilość wody, która wywiera odpowiedni wpływ na własność składników zboża, a wskutek tego i na własności produktów z niego wyrobionych (mąka, kasza i otręby).

Znaczenie i łatwa zmienność niektórych ciał zawartych w ziarnie ocenimy należycie ze stano-

*) Materjał ten czerpiemy z książki „Przechowywanie ziarna w śpichrzach", inż. J. Mokrzyńskiego, wydanej nakładem „Księgarni Rolniczej".

wiska praktycznego wówczas, gdy chociażby pobieżnie zapoznamy się z ich budową i rolą, jaką odgrywają zarówno w ziarnie jak i w odżywianiu ludzi i zwierząt.

Związki chemiczne znane pod nazwą węglowodanów, składają się z węgla, wodoru i tlenu. Jako takie występują w ziarnie pod rozmaitemi postaciami i tak np. jako: monosacharydy ($C_6 H_{12} O_6$) diasacharydy ($C_{12} H_{22} O_{11}$). polisacharydy ($C_6 H_{10} O_5$), pentosy $C_5 H_{10} O_5$).

Węglowodany w stanie wysuszonym i sproszkowanym uzyskują barwę białą, są bezwonne i naturalne (t. zn. nie reagują na papier lakmusowy).

Z grupy monosachorydów zasługują na szczególniejszą uwagę: dekstryna i cukier trzcinowy ($C_{12} H_{22} O_{11}$). Od tego ostatniego należy odróżniać maltozę (cukier słodowy), która powstaje wskutek działania diąstazy na skrobię w czasie kiełkowania ziarna.

Zawartość cukru w zbożu podaje znakomity badacz Wehmer: (w skróceniu):

w pszenicy 2.— 7%	prócz tego dekstryny	2— 10%
	i gumy	4,2 — 6%,
w życie 6,7 — 9,5%		3 — 5%
w jęczmieniu 6—6%	cukru i dekstryny	2,5%
	dekstr. i gumy	1 — 2%
w owsie —	prócz tego dekstr.	18 — 20%
w prosie 1,7%		
w kukurydzy 1,5—5₀/⁰.		

Ciała należące do grupy diasacharydów i polisacharydów, tworzą (w ziarnie) połączenia, przyjmnjące formę bezpostaciową luh krystaliczną w wodzie nie rozpuszczają się, są bez smaku i woni; w kwasach nawet rozcieńczonych rozpuszczają się, a niektóre z nich podlegają łatwo chemicznej przebudowie jak np. skrobia — zmieniając się na dekstrynę.

Obydwie grupy ciał tworzą bezwodne połączenia monosacharydów lecz różniące się od siebie innym ugrupowaniem poszczególnych składników. Od grupy cukru gronowego różnią się one tem, że tworzą połączenia cukru trzcinowego z błonnikiem.

Z grupy polisacharydów znajdujemy w zbożu w znacznej ilości dwie odmiany węglowodanów: a) błonnik, b) skrobia (zwana mączką lub krochmalem).

Błonnik jest główną częścią składową wszystkich tkanek (błon) okalających komórki ciał białkowych i skrobi. W tkankach zewnętrznych błonnik charakteryzuje się pewną sztywnością, dzięki której uodparnia ziarno przed łatwym zniszczeniem.

Skrobia występuje w ziarnie w postaci zbitych ziarenek, otoczonych błonnikiem, tworzących jednolitą masę ośrodka czyli bielma nasienia. W budowie ziarnek skrobi prócz wody i znikomej ilości soli mineralnych biorą udział pentozy i polisacharydy. Ziarenka skrobi składają się (w przeważnej części) z granulosy, którą rozczyn jodu zabarwia na niebiesko, tudzież z błonnika, który tworzy niejako szkielet granulozy. Prócz granulozy ziarnka zawierają też i inne ciało, zwane amylodekstryną (tę barwi jod na czerwono) jak np. skrobia prosa i ryżu. Zawartość skrobi pod względem ilościowym jest zależna op gatunku a nawet i odmiany zboża, wpływów klimatycznych, nawożenia, sposobu uprawy ziemi i w in. Stwierdzonem zostało, że okres i warunki przechowywania ziarna wywierają wpływ na zawartość skrobi.

Sposoby badania zawartości skrobi w ziarnie nie są jednolite i doskonałe, i wskutek tego wyniki uzyskane przez poszczególnych badaczy nie są jednakowe.

Według licznych badań Wehmera, ilość skrobi, zawartej w różnych gatunkach zbóż — waha się w następujących granicach:

w pszenicy	53,0 — 70,0%
w życie	57,7 — 62,7 „
w jęczmieniu	56,0 — 66,0 „
w owsie	50,0 — 60,0 „
w kukurydzy cukrowej . . .	63,0 — 66,0 „
w prosie właściwym . . .	60,0 — 62,0 „
w gryce	63,0 — 65,0 „
w ryżu	75,0 — 80,0 „

Skrobia pod wpływem słabych kwasów, tudzież działania niektórych fermentów (zawartych w drożdżach, kwaśnem cieście) ulega po pewnym czasie przeistoczeniu na dwa inne ciała, a mianowicie na cukier i dekstrynę.

Po zarobieniu mąki wodą i drożdżami powstaje ciasto, które dzięki pączkowaniu drożdży przeistacza się w pulchną masę, zaś ta w czasie wypiekania zmienia się (w skutek uchodzenia pary wodnej i gazów) w gąbczasty miękisz; tworząc właściwy ośrodek chleba (i wogóle pieczywa).

W grupie pentozów zawartych w ziarnie naczelne miejsce dod względem ilościowym zajmuje odmiana gumy znana pod nazwą xylosy. Spotykamy ją przedewszystkiem w otrębach, a zatem w tkankach, które uległy do pewnego stopnia zdrewnieniu. W czasie kiełkowania, ilość xylosy powiększa się.

Zawartość gumy w niektórych przetworach zbożowych wynosi w przybliżeniu jak następuje; w mące pszennej 2—6%, w otrębach żytnich 21%, w otrębach kukurydzy 38%, w otrębach owsianych 13,6%.

Połączenie glicerydów z kwasami organicznemi w postaci neutralnych estrów nazywamy tłuszczami. W ziarnie występują one w trzech postaciach:

Tłuszcze: oleina $C_{17} H_{35}$ palmitina ($C_1 H_{31}$ COOH), stearyna ($C_{17} H_{35}$ COOH), z nich pierwszy jest w zwyczajnej ciepłocie płynny, dwa inne skrzepłe. Własności glicerydów roślinnych, a zwłaszcza zbożowych nie są do tej pory należycie zbadane, natomiast wiemy, że pod wpływem działania światła słonecznego, tudzież pewnych drobnoustrojów jełczeją.

Zawartość tłuszczu w ziarnie nie jest stała, waha się w granicach 1,1—2,2%, a obfitują w niego przedewszystkiem zewnetrzne tkanki. W ziarenkach skrobi tłuszczu niema. Znaczniejsze ilości tłuszczu zawiera kiełek, (np. u kukurydzy 30 — 40 — 53%) w postaci płynnej; tłuszcz ten ma za zadanie chronienie zarodka od zimna i wilgoci.

W razie rozmielenia ziarna bez uprzedniego usunięcia z niego kiełka, tłuszcz około niego zebrany przechodzi w mąkę i w korzystnych dla niego warunkach jełczeje, nadając jej smak gorzkawy. Tłuszcz zawarty w mące w stanie nierozłożonym, (niezjełczałym) wpływa bardzo korzystnie na jej jakość, czyni ciasto lekkiem i pulchnem, wywiera korzystny wpływ na jego wzrost i wspiera w środku łączność cząstek białkowych. Liczne doświadczenia potwierdzają spostrzeżenia praktyków, iż mąka z której usuniemy tłuszcz. np. eterem) nie nadaje się do wyrobu pieczywa.

Z powodu wyroku Najwyższego Trybunału.

Pod tym tytułem ukazał się ciekawy artykuł w № 43 „Tygodnika Handlowego", którego dosłowną treść podajemy poniżej:

Urzędy podatkowe I instancji, często i Komisje Odwoławcze kompletnie ignorują dane, przedstawiane przez płatników, prócz ksiąg handlowych. Niedawno omawialiśmy wypadki prowadzenia t. zw. pozycji zbiorowych, przyczem z całą bezstronnością stawaliśmy po stronie władz podatkowych (Komisji Szacunkowych), o ile mają słuszność. Lecz absolutnie zgodzić się z tem nie można, aby podatnik był pozbawiony możności dowodzenia prawdziwości swego zeznania inaczej, niż na podstawie ksiąg handlowych, jeżeli te są zakwestjonowane. Zasadność tego punktu widzenia potwierdził wreszcie wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawie firmy L. Owczarek w Warszawie (przytoczony w „Tygodniku Handl." № 42 z dn. 17.X.1924 r.). Ta najwyższa instancja administracyjna podkreśliła, że ustawa z dnia 14 maja 1923 r. nie uprawnia organów wymiarowych do przyjęcia dowolnych kwot obrotu i podatku, nawet i wówczas, kiedy nietylko księgi są odrzucone, ale i wogóle wcale nie są prowadzone. Władza podatkowa jest obowiązana do zbierania danych i materjałów, żądania wyjaśnień, zbadania rzeczoznawców i t. d. Tymczasem, co się dzieje? Oto protokuł kontrolera zupełnie wystarcza, aby niewielka poprawka w dzienniku spowodowała kilkakrotne zwiększenie podatku. Żadne reklamacje, przedstawianie faktur i t. d. nie pomagają. Władza podatkowa zadaje sobie w takich razach jedno pytanie: czy dany podatnik może zapłacić? Jeżeli dojdzie do przekonania, że majątek pozwanego wystarcza, to określa jego obrót dowolnie. Lecz jest to bezprawie. Może Skarb potrzebować pieniędzy, może naznaczać daniny, i obecnie mamy taką w postaci podatku majątkowego, ale to zupełnie nie uprawnia władz podatkowych do stosowania takiej polityki na własną rękę. Najwyższy Trybunał Administracyjny nie wydał wyroku dowolnego. Jest on oparty na ścisłem tłomaczeniu prawa. Nie mówiąc już o samej ustawie z dn. 14 maja 1923 r. która w art. 75 mówi, że komisje szacunkowe mają prawo żądać od przedsiębiorców przedstawienia w oznaczonych terminach pisemnych lub ustnych wyjaśnień co do obrotu, jako też ksiąg handlowych, stawiając na pierwszem miejscu wyjaśnienia, a potem księgi handlowe, to z zestawienia odnośnych artykułów Kod. Handl., wynika, że materjały do tych ksiąg mają pierwszorzędne znaczenie. Tak art. 12 K. H. mówi, że księgi handlowe, prawidłowo prowadzone, mogą być dopuszczone, jako dowód przez sędziego. Z czego orzecznictwo wyprowadziło wniosek, że sąd może porównać dane, w nich zawarte, z innemi dokumentami, i znaleźć w zgodnej treści tych danych domniemanie, pozostawione jego wiedzy i roztropności. Jak wynika dalej z art. II K. H., Sąd niema prawa nakazać okazania ksiąg handlowych, prócz pewnych wypadków. Potwierdziło to orzecznictwo (Cass. 29 maja 1878 i 16 listopada 1880). Widzimy więc, że wyrok Trybunału oparty jest na niezbitych przepisach, tak naszej ustawy, jak i Kod. Handl. Czyż więc nie jest to dowodem, że całe rzesze płatników, które musiały wyprzedawać się, aby uiścić podatki, nie zostały pokrzywdzone? Należy przypuszczać, że wyrok Trybunału wpłynie na postępowanie Komisji Szacunkowych. Aczkolwiek K. H. nakazuje prowadzenie ksiąg handlowych, jednak nie było żadnego przymusu w tym względzie. W rezultacie większość przedsiębiorstw ksiąg nie prowadziło. Objaw ten obserwowano nie tylko u nas, lecz i we Francji. Władze podatkowe muszą to mieć na uwadze. Przyzwyczajenie, tradycja przeszło stuletnia, gdyż dotychczas obywał się bez niego, ale może, pomimo to, stwierdzić fakturami, bruljonem i t. d. wszystkie swoje wydatki i dochody. Tego zjawiska nie chcą widzieć władze podatkowe i stąd obarczenie Komisji Odwoławczych —rekursami. Może teraz położenie się zmieni.

Spieszcie z wpłacaniem składek!

Roczna składka członkowska zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania Delegatów Oddziałów Związku z dn. 27 maja 1923 r. wynosi:

Od wiatraków i młynów jednozłożeniowych **10 klg. żyta.**

Od wiatraków o 2-ch i więcej złożeniach po **10 klg. od złożenia.**

Od młynów o 2-ch i 3 ch złożeniach po **20 klg. od złożenia.**

Od młynów o 4-ch i 5-ciu złożeniach po **35 klg. od złożenia.**

Młyny powyżej 5-ciu złożeń po **45 klg. od złożenia.**

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy, technicy płacą rocznie równowartość **10 klg.**

Gzeladnicy, praktykanci równowartość **8 klg. żyta.**

Za złożenie liczy się pojedyńczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożeń), **jedna para kamieni, perlak i jagielnik.**

Równowartość 1 klg. żyta wynosi obecnie 20 groszy.

Należności można przesyłać na nasze konto w P. K. O. **№ 1615.**

GIEŁDY ZBOŻOWE

20/X — 30/X 1924.

	20/X	22/X	27/X	30/X	UWAGI
	w złotych	w złotych	w złotych	w złotych	
Warszawa					fr. st. zał.
pszenica kongresowa.	27,00	27,50	27,00	27,50	
żyto kongres. 118 f. h.	21,00	21,25	22,00	22,00	
„ „ 117 f. h.	20,00	20,00	20,00	21,00	
mąka żytnia 70%	—	—	—	—	
„ „ „000“	42,00	42,00	42,00	42,00	
otręby żytnie	15 *)	15,00	15,00	15,00	*) loco Warszawa.
„ pszenne.	16,00	16,00	16,00	16,00	
jęczmień browarny	—	—	—	—	
„ kongresowy	—	—	—	—	
Lwów					
pszenica krajowa	25,00	25,00	25,00	25,50	
otręby pszenne	14,00	14,00	—	—	
żyto małopolskie	19,00	19,00	20,00	20,00	
jęczmień przemiałowy	—	—	—	—	
„ browarny	25,00	25,00	25,00	25,00	
mąka pszenna „O“	—	—	—	—	
„ żytnia „O“	—	—	—	—	
Poznań					
pszenica	25,50	25,50	26,00	26,00	
żyto.	21,00	21,00	22,00	22,00	
jęczmień zwykły	—	—	—	—	
„ browarny	26,00	26,00	26,00	27,00	
mąka pszenna krajowa 50% . . .	—	—	—	—	
„ żytnia 70%	31,00	31,00	33,00	33,00	
otręby pszenne	14,00	14,00	14,00	14,00	
„ żytnie	12,00	12,00	13,25	13,25	

W okresie sprawozdawczym tendencja utrzymana przy średnich obrotach.

Giełdy zbożowe zagraniczne.

CHICAGO (w cts. za 1 bushel)

20 X: pszenica — 117; żyto—80,00; owies—47,00.
25 X: pszen. — 117; żyto — 82,00 owies—55,00.

HAMBURG (w markach złotych)

20/X: pszenica — 160; żyto — 136; owies — 136.
25/X: pszenica — 160; żyto — 139; owies — 138.

Przegląd giełdy pieniężnej w Warszawie.

20/X — 30/X 1924.

	20/X	22/X	24/X	27/X	30/X
Dolary St. Zjedn.	5,19	5,19	5,18	5,19	5,19
Funty angielskie	23,30	23,30	23,30	23,30	23,30
Franki szwajcarskie (za 100 fr.) . .	98,00	98,50	98,65	98,00	99,00
„ francuskie (za 100 fr.) . . .	33,45	33,65	33,94	33,58	31,10
Korony czeskie (za 100 kor.) . . .	15,32	15,25	15,35	15,35	15,35
Bony złote serja II	0,90	0,75-0,80	0,75	0,75	0,75

Notowania w złotych.

Doniesienia rozmaite.

Sprowadzenie zwłok Henryka Sienkiewicz.

W dniu 26 października r. b. sprowadzono do Warszawy zwłoki wielkiego powieściopisarza polskiego i dzielnego obywatela kraju ś. p. Henryka Sienkiewicza.

Kim był Sienkiewicz dla Polski i naszego Narodu — wie o tem każdy obywatel polski.

Pomimo to, iż był on świecznikiem naszego Narodu, to został uznany za największego pisarza Europy i w r. 1906 otrzymał pierwszą nagrodę Nobla.

Zmarł ś. p. Henryk Sienkiewicz w Vevey (Szwajcarja), w dniu 15 listopada 1916 r.

Sól polska dla Jugosławji.

Po długotrwałych pertraktacjach, zawarta została z Jugosławją umowa na dostawę dla Jugosławji 30.000 tonn soli polskiej.

Największą trudność przy zawieraniu tranzakcji sprawiała sprawa dalekiego transportu, została ona jednak pomyślnie pokonana.

Jest to pierwsza większa tranzakcja ze sprzedażą soli polskiej za granicę

„Przegląd Ekonomiczny".

Rozpoczynając od dn. 15 listopada r. b. wychodzić będzie w Łodzi miesięcznik przemysłowo-handlowy, uwzględniający całokształt życia gospodarczego, p. t. „Przegląd Ekonomiczny."

Jak o tem zostaliśmy poinformowani specjalnym prospektem, pismo to zapewniło sobie współpracę szeregu najwybitniejszych ekonomistów polskich.

Adres wydawnictwa: Łódź, ul. Zachodnia № 72.

Z Oddziału Rypińskiego.

W dniu 26 b. m. odbył się w Rypinie zjazd członków Zw. Młynarzy Polskich.

Obecnych było przeszło pięćdziesięciu członków. Na zebranie przybył delegat z ramienia Zarządu Głównego, redaktor p. Bogdanowicz, który przemawiał do zebranych, tłómacząc im ważność organizacji i omawiając wogóle sprawy, tyczące się dobrej przyszłości młynarstwa.

Zebrani wyraźnie zaznaczyli, że pragną należeć do Związku i że wszelkiemi siłami będą popierać interesy Związku.

Po wyczerpaniu spraw ogólnych i po wyborach do zarządu zjazd zakończono.

Wszechświatowe zaopatrzenie w zboże.

(Komunikat Gł. Urz. Statystycznego).

Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że według telegraficznie mu zakomunikowanych tymczasowych obliczeń Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa w Rzymie, wszechświatowe zapotrzebowanie importu zboża dla krajów go importujących, w okresie od 1 sierpnia 1924 r. do 31 lipca 1925 r. wynosi około 22 miljonów tonn, przyczem szacunek jest przybliżony i bardzo ostrożny. Na pokrycie tej potrzeby kraje eksportujące będą mogły wywieźć 22.500 tonn, w tej liczbie Kanada 5.550 tysięcy tonn. Stany Zjednoczone 6.650 tysięcy tonn. Indje 1.050 tysięcy tonn. Argentyna i Australja około 8.450 tysięcy tonn. Jeżeli porównamy całą ilość możliwą do eksportu w roku 1924/25 z takiemiż ilościami z lat poprzednich oraz z ilościami faktycznie wyeksportowanemi, to otrzymamy co następuje:

Rok	Eksport możliwy miljony	Eksport rzeczywisty tonn
1924/25	22.5	—
1923/24	25.9	22.1
1922/23	22.7	19.4
1921/22	21.4	18.8

Z powyższego wynika, że pomimo nieurodzaju zboża w Europie i Kanadzie rynek wszechświatowy będzie rozporządzał dzięki zapasom z urodzajnego roku poprzedniego, ilością prawie taką, jak w roku 1922/23 i większą niż w roku 1921/22 oraz niż było faktycznie wywiezione z krajów eksportowych w każdym z lat poprzednich. Czyli, że braku zboża spodziewać się nie należy i w następstwie tego należy oczekiwać stabilizacji wszechświatowych cen zboża, oznaki czego jnż obecnie są zauważone.

Komitet Ekonomiczny o wywozie zboża.

W stosunku do zagadnienia realizacji certyfikatów wywozowych na zboże, wydanych przed podniesieniem opłat wywozowych żyta do 150 zł. od tonny, Komitet ekonomiczny Rady Ministrów, na interwencję zainteresowanych kół ziemiańskich, wydał w tej kwestji decyzję, iż zrealizowane mogą być tylko te pozwolenia, które uzasadnione zostaną kontraktami sprzedaży, zawartymi przed podniesieniem opłaty.

Automatyczność kontraktów tych podlegać będzie specjalnym badaniom.

Przed traktatem Niemieckim.

Ministerjum Przemysłu i Handlu projektuje zwołanie komisji rzeczoznawców ze sfer przemysłowych, handlowych i rolniczych w celu ustalenia zasad przyszłego traktatu handlowego z Niemcami.

Bilety 5-złotowe.

Wobec powtarzających się wypadków nie przyjmowania przez publiczność biletów 5-cio złotowych II-ej emisji, jako rzekomo fałszywych, ponieważ są one z datą 15 lipca 1924 r. Bank Polski stwierdza, że bilety te są prawdziwe i że puszczone zostały w obieg dnia 3 września 1924 r. wskutek wydrukowania w swoim czasie w Paryżu zbyt małej ilości odcinków I-ej emisji z datą 23 lutego 1919 r.

Rysunek i zewnętrzny wygląd biletu 5-cio złotowego II-ej emisji jest taki sam, jak biletu I-ej emisji, z tą tylko różnicą, że na biletach II-ej emisji zamieszczone są obowiązujące obecnie podpisy prezesa Banku p. Karpińskiego, naczelnego dyrektora p. Dr. Mieczkowskiego i skarbnika p. Orczykowskiego, oraz zmienioną została treść klauzuli o karze za fałszowanie.

O puszczeniu w obieg biletów 5-cio złotowych II-ej emisji z datą 15 lipca 1924 r. podał Bank Polski ogłoszenie w „Monitorze Polskim“ № 202 z dnia 3 września 1924 r.

Ustawa przemysłowa.

W Ministerjum Przemysłu i Handlu przy współudziale przedstawicieli prawie wszystkich ministerjum odbyła się międzyministerjalna konsultacja prawna w przedmiocie jednolitej na całe państwo ustawy przemysłowej. Obrady nie są ukończone i, że względu na obszerny materjał, ujęty w 200 z górą arkuszach oraz doniosłość sprawy, trwać będą jeszcze przez czas dłuższy.

Ulgi dla gospodarstw zniszczonych przez wojnę.

Ministerjum Skarbu zaleciło izbom skarbowym traktować ze specjalną życzliwością prośby o odroczenie podatku majątkowego, składane przez właścicieli gospodarstw rolnych, dotkniętych bezpośrednio zniszczeniami wojennemi. Prośby o odroczenie dłuższe, aniżeli trzymiesięczne mają być niezwłocznie przedstawione do decyzji Ministerjum Skarbu, egzekucja zaś podatku ma być wstrzymana aż do zadecydowania prośby.

Targi Poznańskie.

W r. 1925 odbędzie się w dniach od 3 do 10 maja pierwszy międzynarodowy targ poznański.

Zarząd targów poznańskich, chcąc nadać poważne rozmiary międzynarodowemu targowi, przystąpił do rozbudowy terenu targowego i rozpoczął w tym celu jeszcze we wrześniu b. r. budowę olbrzymiej hali o powierzchni 7.500 mtr. kw. W ten sposób powierzchnia pawilonu i hal wraz z wieżą Górnośląską wynosi około 40.000 mtr. kw.

Budowa nowej hali postępuje w szybkim tempie, tak, że ukończenia jej należy się spodziewać na wiosnę przyszłego roku. Niezależnie od budowy nowej hali w najbliższych dniach zarząd targów przystępuje do zakładania fundamentu pod przyszły gmach administracyjny targu międzynarodowego; w gmachu tym mieścić się będzie sala na zebrania i zjazdy.

Liczne zapytania nadsyłane z zagranicy świadczą dobitnie o wielkiem zainteresowaniu się zagranicznych kół przemysłowo - handlowych pierwszym międzynarodowym targiem w Poznaniu. Targ ten ułatwi oczywiście zagranicznym sferom gospodarczym nawiązanie stosunków handlowych nietylko z Polską, ale i z szeregiem państw wschodniej Europy.

Reforma podatku obrotowego.

Do marszałka Sejmu wpłynął nagły wniosek o koniecznej reformie podatku obrotowego (przemysłowego).

Wobec tego, że w praktycznem wykonaniu podatek przemysłowy, jako podatek od obrotu, zaciążył zbyt dotkliwie na słabszych warstwach rzemieślniczych i handlowych i stał się źródłem ucisku podatkowego, niezgodnego z intencjami ustawodawcy, okazuje się konieczna reforma tego podatku w tym duchu, aby właściwy podatek przemysłowy, spadający na rzemiosło, przemysł i handel, był oddzielony zupełnie od podatku od obrotu i aby dowolność organów skarbowych w wymiarze podatku była wykluczoną.

Niewycofane marki polskie.

Do dnia 20 października r. b. zostało niewycofanych z obiegu zaledwie 7 i pół tryljona marek polskich z 580 tryljonów, która to suma była w obiegu w końcu kwietnia r. b.

W ciągu roku zatem wycofano z górą 570 tryljonów marek.

Postęp techniki młynarskiej.

Pan J. Krzyżanowski z Poznania wynalazł nowy przyrząd do samoczynnego podnoszenia kamienia młyńskiego.

Przyrząd ten został nazwany „Ikos“ i został odpowiednio opatentowany.

O wynalazku tym umieszczone jest odnośne ogłoszenie na 15 str. niniejszego numeru.

Wydawca: **Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski).** Redaktor: Władysław Łada Bogdanowicz.